

Leernetwerk Inclusie: hoe veranker je inclusie in de gehele organisatie?

8 juni 2022

Introductie Patty van Belle-Kusse (voorzitter Coalitie voor Inclusie)

In de visie van VGN 2030 ligt een gezamenlijke opgave om de zorg in 2030 inclusief georganiseerd te hebben. In diverse gesprekken met zorgorganisaties kwam ter sprake dat er behoefte is om samen op te trekken in het realiseren van de ambitie. Daarom is het Leernetwerk Inclusie opgezet, juist om verbinding buiten de zorgorganisaties te creëren met het bedrijfsleven, gemeenten, patiëntenorganisaties en andere partijen en mensen. Dus van binnen naar buiten en van buiten naar binnen.

Aanwezige organisaties

Presentatie door Sascha Stoffelen

Op haar 24^e leeftijd heeft Sascha Stoffelen met haar zus een biologisch restaurant opgezet. 1/3 van het personeel kwam via de gemeente: mensen met psychose, chronische psychische problematiek, mensen met niet-aangeboren hersenletsel, jongeren van speciaal onderwijs, etc. Ze dacht vaak: waarom woon jij bij een instelling? Als je hier elke dag taken kan doen, dan is het toch apart dat je in een zorginstelling woont. In de zorg wordt er vaak vanuit een defectparadigma gekeken. Terwijl blijkt dat juist de context vaak bepalend is welk gedrag iemand laat zien. Een jongen die op zijn woongroep vaak ingewikkeld gedrag liet zien, werd een hele andere jongen als hij bij zijn oma in het verzorgingshuis op bezoek ging. Sascha is geïnspireerd door de Social Role Valorisation van Wolf Wolfensberger. Deze twee filmpjes zijn een *must see*:

- Deel 1 sociale rolversterking: <https://youtu.be/jCPH-rFSdaE>
- Deel 2 inclusiegerichte ondersteuning <https://youtu.be/jSf8WC-olac>

Driestroom heeft dit vertaald in [Ons Alledaags Gelukmodel \(driestroom.nl\)](https://www.driestroom.nl). Het model is gebaseerd op 4 domeinen: Lichaam en geest, Wonen en financiën, Betekenisvol leven en Relaties. Waar in veel organisaties vooral aandacht uitgaat naar 'lichaam en geest', zorgt dit model ervoor dat er veel meer nadruk komt op 'betekenisvol leven'. Op basis van dit model ga je op een andere manier kijken en andere vragen stellen. Je kijkt wie een persoon is en welke bijdrage hij of zij kan hebben en wat je ziet in de context van deze persoon. Je werkt aan persoonlijke toekomstplanning en het sleutelwoord hierbij is: creatief (out of the box) denken! Driestroom richt de hele organisatie rond dit model in.

Uitwisseling ervaringen en tips verankering inclusie in organisatie

In de gesprekken bleek dat het voor iedereen een uitdaging blijft om inclusie in de gehele organisatie te verankeren. We deelden wat er in de organisaties wel en niet werkt. Deze tips en ervaringen zijn gegeven om inclusie in de gehele organisatie te verankeren:

Nieuwe manier van scholen:

medewerkers zijn op een traditionele manier opgeleid. Het vraagt ook een nieuwe manier van opleiden.

Context aanpassen:

in een oude context lukt een omslag niet. Zodra je de context kan aanpassen gaat verandering als een speer.

Sneeuwbal effect:

enthousiaste collega's die andere collega's uitnodigen/ voorbeeld zijn.

Uitdragen door bestuurder:

consequent uitdragen vanuit de bestuurder, directeur en leidinggevende functies.

Kracht van eigen verhaal:

laat mensen hun eigen verhaal vertellen, dat raakt en geeft een andere dimensie.

Leeromgeving:

het mag ook mis gaan! Geef daar ook ruimte aan voor mensen.

Verbinding in samenleving:

denk niet alleen vanuit de cliënt maar vooral ook vanuit de samenleving: welke bijdrage heeft iemand voor de samenleving? Het gaat om wederkerigheid.

Inzetten voor de wijk:

Kijk hoe je je kunt inzetten voor de wijk. Nodig de buurman uit op de koffie, geef iets mee aan de buurt. Je kunt een meerwaarde zijn en dan ontstaan kansen.

Koop lokaal:

zet de centrale inkoop ter discussie en koop lokaal; zo bouw je een netwerk dichtbij je woon/werklocatie.

Ervaringsdeskundigheid inzetten:

Voorbeelden:

- cliëntenredactie voor website berichten
- visie nieuwe medewerkers training door cliënten NAH.
- als cursusleider werken met ervaringsdeskundigen

Verhalen delen:

- **Kracht van eigen verhaal:** laat mensen hun eigen verhaal vertellen, dat raakt en geeft andere dimensie.
- **Eerlijke verhaal:** we delen het eerlijke verhaal; wat lukt, wat zijn de obstakels.

Samenwerken met ondernemers:

leg verbinding met andere organisaties, netwerken, mensen. Dat vergroot je creativiteit en mogelijkheden. Samenwerken met (zorg)ondernemers helpt enorm.

Inclusiekalender:

laat inclusie leven door een inclusiekalender te maken: elke maand staat een ander thema centraal; en dit thema bespreken in alle overleggen.

Visie gestuurd werken:

Inclusie niet alleen een onderdeel van de organisatie-visie laten zijn, maar medewerkers helpen om het te vertalen naar de praktijk.

Benut talenten:

Zowel medewerkers als bewoners hebben unieke talenten: benut die!

Er zijn ook mooie voorbeelden gedeeld, zoals:

“Ik woon in een klein dorpje. Ik was met een man in gesprek die altijd ging vissen. Ik kende een jongen die ondersteuning krijgt en die ook van vissen houdt. Ik heb aan de man gevraagd of de jongen een keer mee mocht vissen. Hij wilde dat wel proberen als ik er de eerste keer bij was. Dat bleek een succes op meerdere fronten: de jongen bleek heel goed te zijn in administratie en kon de man (visser) daarbij helpen. Dat werd een heel mooi wederkerig contact.”

“We proberen nieuwe dingen te ontwikkelen om inclusie vorm te geven. Vooral door midden in de wijk werkplekken te organiseren. We zijn te gast in (buurt)gebouwen en we bieden gratis onze diensten aan. Bijvoorbeeld bij de voetbalvereniging en de basisschool. Dat geeft de bewoners het gevoel van ertoe doen en ook voor de buurt is het werk wat ze doen een enorme meerwaarde.”

Vervolgafspraken

- Eind september is de volgende bijeenkomst van het Leernetwerk Inclusie. Het voorgestelde thema is: verbinding met de samenleving in het wonen (community building).
- Begin juli gaat het voorbereidingsgroepje deze bijeenkomst met elkaar voorbereiden.

www.coalitievoorinclusie.nl